

УСУНЕННЯ ПЛАГІАТУ ПРИ НАПИСАННІ СТУДЕНТАМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це наукова праця студента, офіційний показник того, чим він займався та чому навчився протягом періоду навчання. В нашому університеті студенти різних спеціальностей виконують курсову роботу у четвертому семестрі на другому курсі після вивчення загальної економічної теорії, мікроекономіки та макроекономіки. Крім того, протягом періоду навчання виконується курсова робота за фахом. Курсова робота виконується з метою поглиблення, узагальнення і закріплення знань з дисциплін, що вивчаються, вона є одним із видів науково-дослідницької роботи, самостійним науковим дослідженням студента. Тому завдання написати без помилок, на високому рівні та захистити курсову роботу з високою оцінкою постає перед кожним студентом. Досить часто при написанні курсової роботи студенти стикаються із труднощами, що пов'язані із збиранням, обробкою та викладенням матеріалу. Найбільш характерною помилкою при написанні студентами курсової роботи через брак досвіду є плагіат. Тому для більш достовірної та правильної оцінки результатів роботи студентів викладачу потрібно звертати увагу не тільки на інформацію, що розкриває зміст теми та представлена в курсовій роботі, а й на унікальність тексту. За досвідом роботи вважається, що курсова робота виконана якісно у тому випадку, коли вона містить не менше ніж половину унікального тексту. Як правило, рівень унікальності викладач виявляє під час перевірки оформленої курсової роботи. В залежності від знань, часу, досвіду та бажання кожен викладач використовує власні засоби та прийоми перевірки тексту курсових робіт на плагіат. Так для перевірки тексту курсової роботи на плагіат можна використовувати спеціальні програми, або сервіси, наприклад Etxt і Antiplagiat, можна також порівнювати текст роботи з базою курсових робіт, що раніше вже були захищені на кафедрі. В залежності від знань, часу, досвіду та бажання кожен викладач використовує власні засоби та прийоми перевірки тексту курсових робіт на плагіат.

Що ж таке плагіат, та як його уникнути в роботах студентів? В літературі зустрічаються декілька визначень терміну плагіат. Плагіат – навмисно скоєне фізичною особою незаконне використання або розпорядження результатами, що оберігаються чужої творчої праці, яке супроводжується доведенням до інших осіб неправдивих відомостей про себе як про дійсного автора [1, с. 34]. Плагіат – це використання без посилання на оригінальне джерело ідей або слів іншої людини (або іншої інтелектуальної власності), опублікованих або неопублікованих, і подання їх в якості результату своєї власної оригінальної діяльності [3, с. 148-149]. Плагіат – це привласнення чужої інтелектуальної власності (книг, статей, конкретних рішень, продуктів творчості і т.ін.) для отримання своєї вигоди [4]. Таким чином, усі визначення зводяться до того, що плагіат це використання матеріалів інших авторів та видача їх за власні розробки,

тобто це крадіжка та використання під власним ім'ям того, що належить іншій людині.

Під час перевірки курсових робіт на плагіат та визначенні оцінки студентам важливу роль відіграє той факт чи було це навмисним або ненавмисним плагіатом. Ступінь плагіату не є прийнятною у будь якому випадку, вона може варіювати від повного плагіату до випадкового плагіату. Тому знання про плагіат – це ключовий компонент при виконанні курсової роботи і про нього обов'язково потрібно згадати викладачу під час проведення консультації по її написанню. У різних джерелах виділяють різні види та типи плагіату. Частіше за усе виділяють прямий плагіат, перефразований, мозаїчний та випадковий. Прямий плагіат має місце тоді, коли внаслідок повного копіювання в роботі використовується повний текст іншого автора без посилання на нього. Перефразований – найбільш розповсюджений вид плагіату, це використання ідеї іншого автора, формулювання її своїми словами без посилання на автора ідеї. Мозаїчний – поєднує прямий та перефразований. Випадковий, не навмисний плагіат має місце тоді, коли автор твору навіть не підозрює що він використовує здобутки інших [5]. У будь якому вигляді плагіат це погано і при написанні курсової роботи потрібно зробити все, щоб максимально його уникати.

Частіше усього студенти при написанні курсової роботи допускають наступні помилки. Перше – намагаються взяти роботу своїх товаришів старших курсів, яка вже була захищена раніше, та змінивши лише прізвище виконавця видають її за результат власного труда. Також зустрічаються випадки коли студенти використовують курсові роботи, що захищалися раніше по даній темі, трохи змінюють її зміст та намагаються захистити як результат власної праці. Крім того, з розвитком інформаційних технологій з'являється можливість запозичення текстів, або частини текстів із мережи Інтернет навіть без власної обробки. Усі зазначені випадки є проявом нечесної поведінки та несумлінного ставлення студентів до написання курсової роботи. З метою усунення плагіату при написанні курсової роботи викладачу потрібно роз'яснити студентам певні вимоги та надати рекомендації щодо підготовки тексту. Так, приступаючи до написання курсової роботи під час збирання та систематизації матеріалу потрібно завжди пометати про авторське право і ретельно відмічати усі джерела з яких взята інформація. У тому разі, коли текст наводиться без зміни, його потрібно брати у лапки із точним позначенням джерела. Якщо при написанні курсової роботи ви перефразуєте тексти написані іншими авторами, все одно і в цьому разі потрібно посилатися на оригінал.

Написати курсову роботу без плагіату – складне та не легке завдання і тут важливо допомогти студенту виконати цю важку роботу, головне це зробити так, щоб студент захотів це зробити і в цій непростій справі багато залежить від викладача. Як стверджував у своїй книзі «Як завойовувати друзів та здійснювати вплив на людей» Дейл Карнегі «...На світі є тільки один спосіб спонукати когонебудь щось зробити. Чи замислювалися ви коли-небудь над цим? Так, тільки один спосіб. І він полягає в тому, щоб змусити іншу людину захотіти це зробити. Пам'ятайте – іншого способу немає...» [2, с. 41].

Врахування усіх зазначених помилок при написанні курсової роботи студентами разом з доброзичливим ставленням викладача, широкою роз'яснювальною роботою, допомогою в підборі першоджерел та розробці плану курсової роботи створить умови для її написання на високому рівні, сприятиме набуттю тими, хто навчається відповідних компетенцій і допоможе студентам отримати високу оцінку знань при захисті результатів свого дослідження.

Література:

1. Бобкова О.В., Давыдов С.А., Ковалева И.А., Плагиат как гражданское правонарушение // Патенты и лицензии. 2016. № 7. С. 31 – 37.
2. Как завоевывать друзей и оказывать влияние на людей / Д. Карнеги; пер. с англ. Л. А. Кузьмина. – 8-е изд. – Минск: Попурри, 2015. – 352 с. [Электронный ресурс] доступный с: <https://ru.bookmate.com/reader/y2YiyFul?resource=book> (дата обращения 3.02.2021 г.).
3. Островская А.С. Плагиат в XXI веке: кому это нужно? Вопросы современной педиатрии. 2016. – Т. 15. – № 2. – С. – 148–153. <https://doi.org/10.15690/vsp.v15i2.1532> С 148-149
4. Последствия плагиата и воровства контента. Материал с сайта <https://aptxt.com/chto-takoe-plagiat-i-chem-on-opasen.html>.
5. 8 самых распространенных видов плагиата, от которых следует держаться подальше! По материалам сайта –Академия Enago [Электронный ресурс] доступный с: <https://www.enago.ru/academy/8-most-common-types-of-plagiarism-to-stay-away-from/> (дата обращения 2.02.2021 г.).